

[Per Møller.]

delser med Nordvietnam for øjeblikket er ganske uegnet. Det ville være udsøgt dårligt valgt, hvis man netop på dette tidspunkt tog et sådant skridt. Hvis man nu tænkte sig, at Danmark i denne sag fulgte Sverige, så er der vel ikke tvivl om, at man derved ville styrke Hanois stilling i propagandamæssig henseende. Det ville med andre ord indebære, at man påvirkede forholdet, om end i meget beskedent omfang, mellem de parter, der sidder ved forhandlingsbordet i Paris, samlet om bestræbelserne for at skaffe fred til Vietnam. Men grundlaget for disse forhandlinger i Paris er jo en meget ømtålig balance mellem en række politiske og militære, propagandamæssige og psykologiske faktorer; det er en uhyre ømtålig balance, og det er derfor overordentlig usikkert, hvordan det skulle gavne fredens sag, at man efter meget fattig evne prøvede at påvirke denne balance.

Hr. Frode Jakobsen var så sikker på, at det ville være uhyre gavnligt, hvis man greb ind fra dansk side; det var nu mere en påstand, det var en trosbekendelse. Sagen er nemlig den, at alt det væsentlige i forhandlingerne i Paris foregår bag de lukkede døre ved de fortrolige samtaler. Dét sker for det første kontakten mellem USA og Hanoi, og det er ligeledes bag de lukkede døre, at man ser det amerikanske pres mod Saigonstyret blive udviklet. Men alt dette er noget, vi ikke kender i detaljer, det unddrager sig offentlighedens bedømmelse, og alene af den grund vil det være naturligt, om vi pålægger os selv den yderste forsigtighed, den yderste tilbageholdenhed med en aktion netop nu.

Foruden dette hensyn er der vel også grund til at lægge mærke til, at såfremt Danmark nu tog skridt til at optage normale diplomatiske forbindelser med Hanoi, ja, så ville dette styrke Nordvietnam, men altså svække den anden part. Det ville indebære en svækkelse af USA, og så må vi stille spørgsmålet: er det naturligt for Danmark at gøre dette, når tilmed den gevinst, man i givet fald kunne opnå for fredens sag, må forekomme ganske overordentlig tvivlsom? Hvis det kunne gavne freden, ville vi vel overvinde vore betænkeligheder; men det må være rimeligt, at vi ind i den samlede vurdering også lægger en overvejelse af, hvad vi med rimelighed skylder vores gode for-

bundsfælle USA. Det har længe været skik i betydende kredse herhjemme og i andre vesteuropæiske lande, at man til det yderste udnyttede den naturlige adgang til at kritisere, som vi har inden for den vestlige alliance. Men en gang imellem er det dog naturligt at standse op et sekund og sige: nu overspiller vi vel ikke vore kort? Det må ikke forbises, at USA er en overordentlig nyttig forbundsfælle for Danmark, og at der heri ligger, at vi må tage visse rimelige hensyn til denne forbundsfælle. Det betyder selvfølgelig ikke, at vor bevægelsesfrihed i en sag som denne på mindste måde er indsnævret; vi har da friheden til at gøre nøjagtig, som vi vil.

Jeg vil endelig nævne som et synspunkt, der må indgå i overvejelserne, at optagelsen af normale diplomatiske kontakter med Hanoi ikke på nogen måde kan skønnes at være nødvendig til varetagelse af danske interesser. Overhovedet synes jeg, at daværende stats- og udenrigsminister hr. J. O. Krag i en ganske enkel sætning sagde det, der var væsentligt dengang, og som ikke er ændret af noget, der siden er hændt; jeg tænker på udtalelsen for 2 år siden under en debat af parallel karakter som den, vi har nu. Hr. J. O. Krag henviste da til, at vi allerede i 1957 havde foretaget den diplomatiske anerkendelse af Saigonregeringen, og så fortsatte han, citeret fra Folketings-tidende 1966-67, 2. samling, sp. 890:

„Man kunne nu spørge, om den udvikling, der siden er sket i Vietnam, måtte have skabt en dansk interesse i at anerkende Nordvietnam. Jeg kan ikke rigtig se, at en speciel dansk interesse skulle foreligge.“

Disse ord, vil jeg sige, har stadig gyldighed. Man kan ikke rigtig se, at en speciel dansk interesse skulle gøre det naturligt nu at foretage en anerkendelse eller altså optagelse af normale diplomatiske forbindelser med Nordvietnam.

Når nu socialdemokratiets ordfører, hr. Frode Jakobsen, gik ind for det modsatte synspunkt, er der vel ikke grund til at forbløffes så meget. Man kan beklage det; man kan se en ny konstatering af eller et nyt vidnesbyrd om, at socialdemokratiet, når det ikke har noget regeringsansvar og heller ikke satser på at skulle have det inden for overskuelig tid, benytter denne situation til